

การคิดสร้างสรรค์ : การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน

Creative Thinking : Co-Operative Learning

ณรงค์ชัย ปินทนายมูล*

บทคัดย่อ

ปัจจุบัน มีวิธีการเรียนรู้มากมายหลายวิธี กิจกรรมการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อปรับทิศทางขององค์ความรู้ใหม่ การคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการพัฒนาการสร้างทักษะการคิด สนับสนุนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน ขณะที่การเรียนในชั้นเรียน ความคิดจะเกิดขึ้น ในสังคมและอิทธิพลของวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากการสร้างสมประสบการณ์ของผู้เรียนอย่างประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนต้องมีทักษะการคิดที่พัฒนาเป็นอย่างดี ถ้าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในสังคม ผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือผู้เรียนได้พัฒนาขอบเขตของทักษะให้ปฏิบัติ ในการคิดอย่างเป็นผลและสร้างสรรค์ ขบวนการนี้ เรียนผ่านการเรียนรู้แบบร่วมมือกันและจัดกิจกรรมสนับสนุนการวิเคราะห์และมีความชัดเจนในเรื่องคุณประโยชน์และการกระทำทางสังคมอย่างเหมาะสม การใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือกันก็หมายถึงการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกันในชั้นเรียนด้วยอภิปราย การตอบข้อซักถามและการเล่านิทาน โดยการเน้นการพัฒนาความสำคัญของการทำงานที่ให้ความร่วมมือกัน

Abstract

At the present time there are many methodologies of learning, learning and teaching activities always change for adjusting direction of new knowledge, creative thinking is co-operative learning by emphasizing learner centred education as improving thinking skill performance, encouraging learners to participate together while studying in the classroom. Thinking occurs in a social and is influenced by culture and environment. In order to build on their experiences successfully, learners need to have well-developed thinking skills. If teachers wish their learners to become effective participants in society teachers should assist them to develop a range of skills which give them practice in reflective and creative thinking. This process studies through co-operative learning and by providing activities which foster the analysis and clarification of values and appropriate social action. The use of co-operative learning as a means of developing the skills in becoming co-operative working together in a classroom of discussion, inquiry and telling story. With a growing emphasis on the importance of co-operative group work.

* อาจารย์ ดร. , อาจารย์ประจำหมวดวิชาภาษาและการสื่อสาร ศูนย์วิชาการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การเรียนรู้สมัยใหม่ต้องมีการร่วมมือกันมากขึ้นในรูปแบบลักษณะหลากหลายโดยใช้สื่อกลางต่าง ๆ เช่น Intranet และ Internet เป็นต้น เมื่อสื่อการเรียนรู้ได้พัฒนาเข้าสู่การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนในห้องเรียนต้องมีการพัฒนาควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้เรียนเข้าสู่ระบบต่าง ๆ ได้โดยไม่ล่าช้าสามารถรับสิ่งใหม่ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่าง ๆ ยอมรับสังคมยุคใหม่ ยอมรับแนวความคิดของคนในระดับต่างกันด้วยเหตุผลไม่ถืออารมณ์ หรือความคิดแบบเดิมที่เคยคิดมาหลายช่วงอายุคน วิธีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner Centred Education) เป็นวิธีการพัฒนาทักษะและการคิดเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Co-Operative Learning) เพราะสังคมยุคใหม่ต้องการความร่วมมือของสมาชิกในสังคมมากขึ้น ต้องมีการอบรมปลูกฝังการร่วมมือร่วมใจกัน การเรียนรู้ต้องเป็นกิจกรรมทางสังคม (Learning is a social event) สังคมโลกทุกวันนี้ย่อมมีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้นในหลายรูปแบบ เราไม่ควรเป็นรับข้อมูลอย่างเดียว ต้องเป็นผู้ให้ไปด้วยจึงจะเกิดการสมดุลในข้อมูล เราจะเห็นข้อความนี้บ่อยครั้ง Give and Take ในทางด้านการบริหาร ในด้านการศึกษาที่เช่นเดียวกัน เมื่อกิจกรรมของโลกเปิดทางให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม สถาบันการศึกษาต้องตระหนักเกี่ยวกับกิจกรรมของโลกยุคใหม่ที่พร้อมไปด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยเพื่อประโยชน์ของนักเรียนต้องฝึกรับมือกับสังคมยุคใหม่ด้วยเหตุผลเพราะข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เป็นดาบสองคม มีทั้งดีและไม่ดี สิ่งที่เราควรปลูกฝังต้องอยู่ในเชิงสร้างสรรค์ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผลตามแนวทางวิทยาศาสตร์ด้วย จุดประสงค์หลักของสถาบันการศึกษาคือเป็นแหล่งความรู้และคุณธรรม คนส่วนใหญ่ให้ลูกหลานเข้าเรียนหรือเข้ารับการอบรมเพื่อจะให้ความรอบรู้และมีคุณธรรมให้เป็นบัณฑิตที่มีความคิดรอบคอบ มีความรับผิดชอบพร้อมด้วยสติปัญญา มี

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ก้าวไกล ใฝ่หาค้นหาเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ไม่ให้มีปรากฏการณ์ล้าหลัง (Obsolescence) สามารถทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคมและประเทศชาติในกรอบศีลธรรมอันดีงาม การเรียนรู้ที่คนส่วนใหญ่เข้าใจคือการนั่งเรียนในห้องเรียน อ่าน และท่องตำรา ทำแบบฝึกหัดผ่านการทดสอบจากครูในชั้นเรียนหรือการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามขั้นตอนและกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ถือว่าเป็นการเรียนรู้เป็นความเข้าใจแบบดั้งเดิมที่ต้องยึดติดยึดทำที่เคยปฏิบัติมาหลายช่วงอายุคนในความเป็นจริงทุกสิ่งย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาสำหรับการเรียนรู้ ในยุคอิเล็กทรอนิกส์และใยแก้วนำแสง การสื่อสารในด้านการเรียนรู้ได้ต่างไปจากเดิม ไม่มีห้องเรียน ไม่มีตำรา ไม่มีคนสอน ไม่มีการแนะนำ ไม่มีการสอนเกิดขึ้นแต่มีการคิดเอง ทำเอง ฝึกเอง หรือทำร่วมกัน ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม โดยแบ่งหน้าที่กันเอง ครูให้คำแนะนำอยู่ห่าง ๆ การเรียนรู้รูปแบบนี้เป็นวิธีสื่อความหมายร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ อันจะก้าวไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ใครที่มีข้อมูลสมบูรณ์และวิธีคิดเยี่ยมจะเป็นผู้ชนะ เพราะการเรียนรู้สมัยใหม่จะอยู่รอบตัวผู้เรียน การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขได้ดูเหมือนว่าเป็นสิ่งเล็กน้อยไปเสียแล้ว ผู้เรียนในยุคนี้ ต้องมีความพร้อมทางด้านวิทยาศาสตร์เพื่อจะนำองค์ความรู้ไปพิสูจน์ความจริง หาเหตุผลไม่หลงมงาย เรียนด้วยมันสมองที่คิดแบบรอบคอบ คิดลึก คิดแตกฉาน สามารถจะอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ในสังคมอย่างมีความสุข การเรียนรู้แบบร่วมมือกันสอดคล้องกับการพัฒนาสมอง ด้วยทฤษฎีอนาคตนิยมผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงคนอื่น เพื่อเอื้อต่อกันในอนาคต เนื่องจากปัจจุบันนี้เราแข่งขันกับธรรมชาติแต่ในอนาคตเราจะอยู่กลมกลืนกับธรรมชาติมากขึ้น และการแก้ปัญหาด้วยวิธีอนุพันธ์ คือรู้จักแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ไม่ใช่ขาดทักษะในการแก้ปัญหา การเรียนการสอนควรปรับเปลี่ยนให้เด็กเป็นศูนย์กลางแสดงความคิดเห็นเพื่อให้กล้าคิด กล้าทำและเรียนทักษะการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

เป็นการผสมผล
ปัญหาเกิดขึ้นกับ
อะไรบางอย่างลงไป

การเรียนรู้
Board : 2000)
ผู้เรียนต้องเข้าใจ
สามารถหาความรู้
เป็นหลักการพื้นฐาน
คือ

1. การมี
ในกลุ่มทำงานอย
ร่วมกัน โดยทุกค
แบ่งปันวัสดุอุปกรณ์
ประสบความสำเร็จ

2. การมี
ปรึกษาหารือกัน
ความคิดเห็นซึ่งกัน
เอาใจใส่ที่จะรับ
โดยเปิดโอกาสให้
เลือกสิ่งที่ดี ถูก

3. ความ
ช่วยทำให้กลุ่มส
ประเมินได้จาก
หรือการสรุปตัว
รายงานของกลุ่ม

4. การใ
การทำงานเป็นก
การทำงานของก
ได้รับการฝึกทักษะ
การตัดสินใจ ก
การแก้ปัญหาคว
เอื้ออาทรในการ
การร่วมมือกันใ
ที่จะมีส่วนร่วมใ

เป็นการผสมผสานทั้งไอคิวและอีคิวร่วมกันไป เมื่อมี ปัญหาเกิดขึ้นกับตนเอง ต้องคิดก่อนที่จะตัดสินใจทำ อะไรบางอย่างลงไปโดยไม่คุ้มค่า เช่น กระโดดตึก เป็นต้น

การเรียนรู้แบบ Co-operative Learning (School Board : 2000) เป็นเรื่องละเอียดอ่อนทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องเข้าใจหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ให้ได้ด้วย ต่อไปนี้เป็นหลักการพื้นฐานของ Co-operative Learning คือ

1. การพึ่งพาอาศัยกันและกันในทางบวกทุกคน ในกลุ่มทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน มีการทำงานร่วมกัน โดยทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการแบ่งปันวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน ทุกคนมีบทบาทและ ประสบผลสำเร็จร่วมกัน

2. การมีปฏิสัมพันธ์แบบส่งเสริมกันเป็นการ ปกป้องหรือกันอย่างไร้กาลขีด มีการพูดคุยแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สมาชิกต้องให้ความสนใจ เอาใจใส่ที่จะรับฟัง และเสนอความคิดเห็นต่อกัน โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อ เลือกสิ่งที่ดี ถูกต้อง และเหมาะสมที่สุด

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน จะ ช่วยทำให้กลุ่มสัมฤทธิ์ผลสูงสุด การประเมินผลอาจ ประเมินได้จากผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน หรือการสุ่มตัวอย่างเลือกสมาชิกในกลุ่มเป็นตัวแทน รายงานของกลุ่ม

4. การใช้ทักษะระหว่างบุคคล และทักษะ การทำงานเป็นกลุ่ม เป็นทักษะสำคัญที่จะต้องทำให้ การทำงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควร ได้รับการฝึกทักษะนี้เสียก่อน ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสาร การแก้ปัญหาความขัดแย้ง จะทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือ เอื้ออาทรในการถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกัน มีการร่วมมือกันในกลุ่ม ดังนั้น ทุกคนจึงเกิดการเรียนรู้ ที่จะมีส่วนร่วมในการทำงานให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการกลุ่ม หมายถึง การให้ผู้เรียน มีเวลาและได้กระบวนการในการวิเคราะห์การทำงานของกลุ่มว่าทำได้เพียงใด และสามารถใช้ทักษะสังคมและ มนุษย์สัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสม กระบวนการกลุ่มนี้จะ ช่วยทำให้สมาชิกทำงานได้ผล ในขณะที่สัมพันธ์ภาพ ระหว่างกลุ่มเป็นไปได้อย่างดี กลุ่มมีอิสระโดยสมาชิก ในกลุ่มสามารถจัดกระบวนการในกลุ่ม และสามารถ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

วิธีการดังกล่าว ไม่ใช่สิ่งที่จะพัฒนาให้เกิดขึ้น ได้ภายใน 1 - 2 เดือน ผู้เรียนต้องผ่านกระบวนการ เรียนรู้ การฝึกฝนตามขั้นพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อย่างแท้จริง คือผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งด้านไอคิว มีความฉลาดทางปัญญาเรียนรู้ได้ และอีคิว มีความฉลาด ทางอารมณ์ คือการมีสติ อุดหนุนรอคอย เข้าใจหรือ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งใน ตัวเองได้ และรู้จักแยกแยะชีวิต แม้ว่าผู้เรียนบางคนมี พัฒนาการแตกต่างกันไป อาจยังไม่พร้อมในช่วงเวลา หนึ่ง แต่เขาก็สามารถให้มีความพร้อมได้ดีขึ้นในโอกาส ต่อมา ต่อไปนี้จะเป็นการเสนอการพัฒนาทักษะ การคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ไม่ว่าจะเป็นการสนทนาในชั้นเรียนหรือการตอบข้อ ชักถาม หรือการเล่นกีฬาที่บ้านในชั้นเรียนหรือ การอภิปรายพหุเป็นแนวทางตามทฤษฎีของนักปรัชญา ทางการศึกษาในวิธีการที่แตกต่างกัน มีข้อสังเกตตาม ทฤษฎีของ Piaget(1964:25) ดังนี้

- ในด้านการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษานักเรียน ควรได้มีโอกาสได้พูดคุย มิใช่เพียงแต่ฟังครูพูดเพียง ฝ่ายเดียวเท่านั้น แต่ต้องให้นักเรียนมีโอกาสพูดคุย กับคนอื่น ๆ ด้วย

- นักเรียนควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมในชีวิตจริงประจำวันให้มากที่สุด

- การพัฒนาจากวัตถุที่สามารถจับต้องได้ จนกระทั่งถึงระบบสัญลักษณ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร

ควรริเริ่มจากรูปธรรมไปหานามธรรม

- ครูจะต้องเข้าใจกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและสามารถเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนแต่ละระดับได้

เมื่อนักเรียนเริ่มถามคำว่า "ทำไม" ได้กระบวนการนี้เป็นการจัดเตรียมเด็กให้สามารถใช้เครื่องมือในการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เขาต้องการ เป็นการฝึกหัดให้มีระบบกฎเกณฑ์ในขณะที่เรียนในโรงเรียน เมื่อได้สร้างสถานการณ์ขึ้น ครูกลายเป็นผู้ให้ความสะดวกแก่บรรดานักเรียนมากกว่าที่จะเป็นแหล่งของข้อมูลข่าวสารแต่เพียงอย่างเดียว เด็กสามารถให้เหตุผล ถามและสร้างแนวความคิดขึ้นเองได้

ตามความเป็นจริงแล้ว ทักษะเหล่านี้ที่ครูควรสอนนักเรียนไม่ว่าจะเป็นการเรียนภาษาอังกฤษหรือวิธีการคิดแบบง่าย ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่นักเรียนควรจะรู้เป็นสิ่งสำคัญมาก ครูจะต้องย้ำเป็นพิเศษถึงวิธีการที่ครูจะปรับปรุงทักษะการคิดและการสนทนาแก่นักเรียน แต่กระบวนการของหลักสูตรจะต้องพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป

การพัฒนาทักษะการคิดและการสนทนา

ในการพัฒนาทักษะการคิดนั้น จะเริ่มจากการร่วมกันแก้ปัญหา เปิดประเด็น ถกประเด็นให้เห็นจริง โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำอย่างทาง ๆ ส่วนนักเรียนเองจะเป็นผู้จัดลำดับหัวข้อเรื่องที่สนทนา โดยที่ครูอย่าเพิ่งไปเฉลยคำตอบหรือบอกไปให้นักเรียน ควรปล่อยให้เขาค้นหาคำตอบด้วยตนเองจากการระดมสมอง ทียบยกเอาเหตุผลมาอภิปรายกัน แล้วหาข้อสรุปที่ดีที่สุด

ถ้าครูอยากให้ความคิดดี ๆ เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครูควรจะถามถึงเหตุผลสนับสนุนทุกครั้ง แล้วนักเรียนจะเป็นผู้ตรวจสอบเองว่า แนวความคิดของเขาถูกหรือผิด สมเหตุสมผลหรือไม่ จากนั้น ครูจึงจะทบทวนและหาความผิดพลาดในหัวข้อที่ได้ให้เหตุผลไว้ว่า มีความสอดคล้องตรงกับคำถามมีโครงสร้างที่เหมาะสม

หรือไม่อย่างไร

นักเรียนส่วนมากจะจดจำเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูใช้ทักษะได้เหมาะสม เช่น ตอนใดครูควรจะถามคำถามและเมื่อถามนั้นอะไรก็ตามที่กระตุ้นให้เกิดการอภิปรายไม่ว่าจะเป็นการอ่านตำรา หรือดูวิดีโอและอินเทอร์เน็ตแหล่งข้อมูลเหล่านั้น ควรจะใช้คือกิจกรรมทั่วไปทั้งการพูดและการอ่าน จะต้องเชื่อมกับกิจกรรมของความคิดที่เป็นส่วนตัวผ่านการสนทนา ซึ่งไม่เหมือนการอ่านหนังสือภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

Roland Reed(1992:105) นักปรัชญาการศึกษาที่คลุกคลีกับการตอบข้อซักถามเชิงวิชาการในโรงเรียนกล่าวว่า การสนทนากันควรมีความจริงใจต่อกันและแสดงความอยากรู้อยากเห็นออกมาอย่างอิสระ สิ่งที่สำคัญจะต้องเน้นย้ำไปที่ปัญหาหรือหัวข้อเฉพาะอย่าง

การสนทนาเป็นการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ 2 ชนิดให้เกิดขึ้นใหม่ระหว่างครูกับนักเรียน ประการแรก ครูต้องมีความรู้ดีพอและถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ได้รับรู้อีกประการหนึ่งก็คือ เป็นกระบวนการถามที่ครูและนักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวความคิดแล้วสรุปหาแนวทางแก้ปัญหาารวมกัน

การสนทนาอาจมีลักษณะยืดหยุ่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอารมณ์และความสนใจของแต่ละคน ความสนใจก็เป็นเหตุให้เกิดทิศทางการสนทนาเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน เพราะทุกคนมีอิสรภาพที่จะยอมรับหรือปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วมในการสนทนา แต่สิ่งที่ดีที่สุด ควรกระตุ้น เชิญชวนให้เขาต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการสนทนา

การวิเคราะห์การตอบข้อซักถามเชิงปรัชญาในชั้นเรียน

จากการวิเคราะห์การสนทนาในชั้นเรียนปัจจุบันได้กลายเป็นจุดเด่นที่จะค้นหาประโยชน์ของการถามเชิงปรัชญา การสนทนาในชั้นเรียนส่วนมาก มีส่วนช่วยให้พัฒนาการถามมีประสิทธิภาพและกลายเป็น

คนมีความคิดที่
ที่นิยมปฏิบัติกัน
ถึงวิธีการพัฒนา
เป็นการถ่ายทอด
ข้อสรุปเกี่ยวกับ

- ความ
- วิธีกา
ทั้งในส่วนนำเสนอ
- กฎ
เหมาะสม

- เนื้อ
- ภาษา

การกระตุ้นให้

Wilks (1
สภาวะแวดล้อม
เชิงวิเคราะห์และ
(โต๊ะกลม) เพื่อ
ครูและนักเรียน
โดยครูเป็นผู้อ่าน
ขณะที่นักเรียน
ที่กำลังถกเถียง
ความสำคัญพอ
เพื่อการเรียนรู้

- ความ
- ความ
ประโยชน์ ในเมื่อ
- การที่
- สามารถ
บริบทที่ให้

- คณิต
เหตุผลที่ผิดพลาด
- สร้าง
ประโยชน์

กรณีความคิดที่สมบูรณ์แบบได้ ในขณะที่ตอนนี้เป็นที่ยอมรับปฏิบัติกันกว้างขวาง ลักษณะเช่นนี้เป็นการเน้นถึงวิธีการพัฒนาแนวความคิดให้แก่นักเรียนมากกว่าที่จะเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาให้แก่พวกเขา เพื่อค้นหาข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน
- วิธีการสังเคราะห์ความรู้และวิธีการเรียนรู้ทั้งในส่วนนำเสนอและสร้างองค์ความรู้ใหม่
- กฎเกณฑ์ที่ผู้เข้าร่วมยอมรับร่วมกันว่าเหมาะสม
- เนื้อหาที่แลกเปลี่ยนกันตลอดหลักสูตร
- ภาษาและแนวความคิดของนักเรียน

ทฤษฎีพื้นฐานให้นักเรียนมีส่วนร่วม

Wilks (1994 : 11) ได้เสนอการจัดกลุ่มเตรียมสภาวะแวดล้อมที่สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงวิเคราะห์และสร้างสรรค์ การสนทนากันในชั้นเรียน (โต๊ะกลม) เพื่ออภิปรายเรื่องวิชาการเชิงปรัชญาต่าง ๆ ครูและนักเรียนต่างก็เป็นผู้มีส่วนร่วมถามกันและกัน โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการอภิปราย ในขณะที่นักเรียนนั้นต้องชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงเรื่องที่กำลังถกเถียงกัน กระบวนการในการอภิปรายมีความสำคัญพอ ๆ กับเนื้อหาและการพัฒนาทักษะเพื่อการเรียนรู้อื่น เช่น

- ความอดทนต่อการวิจารณ์ของผู้อื่น
- ความสามารถในการจำ และการตัดสินใจ ประโยชน์ ในเนื้อหาที่นำเสนอ
- การพัฒนาทวิวิธีในการแก้ปัญหา
- สามารถชี้ให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกันของบริบทที่ให้
- คิดวิเคราะห์การใช้เสียงพูดและการให้เหตุผลที่ผิดพลาด
- สร้างกลวิธีในการอธิบายศัพท์และวิเคราะห์ประโยค

กิจกรรมความคิดเชิงสร้างสรรค์และวิเคราะห์

1. การอภิปรายที่ดีมีลักษณะอย่างไร
  - 1.1 จุดประสงค์ของการอภิปรายวิพากษ์วิจารณ์คืออะไร มีกฎสำหรับอภิปรายดีไหม
  - 1.2 ท่านต้องการวิจารณ์บุคคลผู้ที่พูดมากกว่าสิ่งที่เขาพูดถึงหรือไม่
  - 1.3 ท่านควรจะให้เหตุผลทุกครั้งไปหรือไม่ในขณะที่แสดงความคิดเห็น
  - 1.4 ท่านคิดถึงเวลาที่ท่านเพิกเฉยต่อความคิดเห็นของคนอื่น ถ้าความคิดเห็นนั้นไม่ตรงกับความคิดของท่านหรือไม่
  - 1.5 ท่านควรเสนอให้ยุติแนวคิดของท่านเองไหม ถ้าหากว่าแนวคิดของท่านไม่ตรงกับคนอื่น

2. การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ครูจึงควรตั้งคำถามต่อไปนี้

- 2.1 จุดประสงค์ของการอภิปรายคืออะไร
- 2.2 หลักเกณฑ์กฎของการอภิปรายที่ดีคืออะไร
- 2.3 สมคักดีรู้สึกอย่างไรหลังจากที่สมัครใจแสดงความคิดเห็นแก่เขา
- 2.4 จะเกิดปัญหาอะไร ถ้าหากว่านักเรียนบางคนละเมิดกฎ

บทบาทของครู

ครูกับนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งแต่ก่อนครูอาจทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้ความรู้ แต่ปัจจุบันครูกลับเปลี่ยนบทบาทมาเป็นเพียงผู้กระตุ้นให้คิด ผู้อำนวยความสะดวกชี้ให้เห็นถึงกระบวนการที่จะนำไปสู่ความรู้ นอกจากนั้นก็ได้ทราบถึงแนวความคิดที่หลากหลายของนักเรียนแต่ละคน ครูก็อาจเปลี่ยนพฤติกรรมคำถามในห้องเรียนใหม่ มีใช้จะตอบเพียงว่า "ดี" "ใช่" หรือ "ทำดี" เท่านั้น อาจเปลี่ยนมาพูดคำใหม่ซึ่งกระตุ้นแนวความคิดมากขึ้นว่าอะไรทำให้นักเรียนคิดในสิ่งที่พูด ใครไม่เห็นด้วยนั้นเป็นตัวอย่างหนึ่ง มีตัวอย่างอื่นอีกไหม

NESB & ESL และความสอดคล้องของการตอบข้อซักถาม

Wilks (1995 : 28-29) เสนอว่า ครูที่ไม่มีพื้นฐานในการพูดภาษาอังกฤษเลย (Non - English Speaking Backgrounds = NESB) ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (English as a Second Language = ESL) สนใจในกระบวนการตอบข้อซักถามเน้นไปที่ทักษะการพูดเป็นวิธีการที่เป็นธรรมชาติที่สุดในการเรียนรู้ภาษา วิธีการเรียนรู้ภาษาที่สองจะประสบผลสำเร็จมากที่สุด เมื่อใส่ใจต่อภาษาพูด ดังนั้นประโยชน์ของการเรียนภาษาวิธีนี้จึงมีมาก ได้แก่

- การเน้นไปที่การสนทนา จะทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะได้ดีกว่าแบบเดิม ซึ่งเน้นไปที่การอ่านและการเขียน

- เนื้อหาควรเกี่ยวกับนักเรียนเอง เพราะควรเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนสนใจ ซึ่งกระตุ้นให้นักเรียนต้องการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

-- หากมองไปที่ความหมายของคำแล้วจะมีระดับที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจภาษาอังกฤษได้ดีกว่าระดับธรรมดา

- นักเรียนเข้าใจความหมายของการใช้ภาษาอังกฤษมากกว่าแต่ก่อน เพราะประโยคหัวข้อต่าง ๆ เช่น "What are thoughts?" "Are thoughts real?" "Why do we go to school?" จะมีความสำคัญต่อชีวิตของนักเรียนมากขึ้น

- การให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ก็เพื่อให้นักเรียนทั่วไปเกิดความมั่นใจ (ในกรณีนักเรียนบางคนอาจ) และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเหล่านั้น แล้วพวกเขาก็จะสามารถอธิบายถึงความหมายและความซับซ้อนทางไวยากรณ์ของประโยคได้

- เพราะเหตุที่หลักสูตรเน้นไปที่การสื่อสารระหว่างนักเรียน นักเรียน ESL/NESB จะมีโอกาสได้พูดคุยกับเจ้าของภาษาจริง ๆ และจะได้พบวิธีการ

พูดที่หลากหลายด้วย (มีใช้เพียงแต่ยึดเอาตามที่ครูสอนในห้องเรียนอย่างเดียว)

- นักเรียนจะได้มีโอกาสทดลองใช้ภาษาที่เขาเรียนรู้ด้วย

- การสื่อสารกับเพื่อนเจ้าของภาษานั้น จะเพิ่มปฏิริยาทางสังคมระหว่างกลุ่มได้ดีทีเดียว

- การใช้แหล่งข้อมูลเฉพาะทางวัฒนธรรม (Use culturally specific resources)

แหล่งข้อมูลที่มีข้อจำกัดสูงต่อวัฒนธรรมจะก่อให้เกิดปัญหาต่อการเรียนของนักเรียน ESL/NESB (แม่แต่เจ้าของภาษาเอง)

แนวความคิดที่ปรากฏอยู่ในตำรานั้น นักเรียนแต่ละคนต่างก็เข้าใจต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังที่แตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ครูควรจะระวังปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีผลกระทบต่อความเชื่อส่วนตัวด้วย มีความหมายที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรมคือ สัจธรรม ความดี จิตใจ ความตาย การร้องไห้ สิทธิเด็ก อิสรภาพ หน้าที่ การให้รางวัล แยก มิตรภาพ ศิลปะและธรรมชาติของความรู้สึก

- การเสริมการอภิปรายจะช่วยเสริมให้นักเรียนแข็งแกร่งมั่นคงเข้าใจยิ่งขึ้นในสิ่งที่เขาได้ฟัง

- การเขียนในฐานะที่เป็นหนึ่งใน 4 ทักษะหลัก อันจะสามารถสร้างบทเรียนทางภาษาให้แก่ นักเรียนผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองได้ ถ้านักเรียนมีเนยต่อทักษะนี้อาจมีผลทางลบต่อทักษะอื่น ๆ อีก 3 ทักษะ คือ พูด ฟัง และอ่าน ครูต้องคิดหาวิธีพัฒนาทักษะการเขียนให้ดีขึ้น

- กระบวนการตรวจสอบ ลักษณะที่มีประโยชน์อย่างหนึ่งในงานเขียนก็คือ ครูได้มีโอกาสตรวจสอบกระบวนการที่นักเรียนเขียนอย่างไรลึซิด

การสาธิตกระบวนการตอบข้อซักถามแบบร่วมมือกัน

การพัฒนาทักษะการคิดให้เรามีใจจดจ่อต่อ

แนวความคิดที่พบจากรูปแบบการสอดคล้องกับเรื่องเสริมทักษะความคิดต่าง ๆ กระตุ้นให้อยากตั้งที่อยู่ภายใน (192) นั่นคือ

- สว่า เรื่องนั้น ๆ ที่กระตุ้นพร้อมก็เริ่มลงมือทำงาน

- นักเรียบร้อย (โดยปฏิบัติการ) เป็นหัวใจสำคัญมั่นใจมากยิ่งขึ้นให้เข้าใจลึกซึ้ง

- การขึ้นเรียนมากกว่าถ่ายทอดให้อ

การตอบอภิปรายกันไปกำหนดให้เป็นโดยมีครูเป็นผู้

- จด

- ใช้คำถามของนักซอลต์ และลงบนอุปกรณ์รวบรวมคำถามให้

บทความหนึ่งเนื้อเรื่องในว

แนวความคิดที่เป็นนามธรรม และแนวคิดเชิงปรัชญา พบว่ารูปแบบการสอนของคุณจะเปลี่ยนไป เพื่อให้สอดคล้องกับเชิงปฏิบัติในการถาม และสนับสนุนส่งเสริมทักษะการถาม การใช้เหตุผลและแง่มุมความคิดต่าง ๆ ลักษณะของคำถามที่ท้าทายและกระตุ้นให้อยากตอบ มีกระบวนการที่แตกต่างกัน ทั้งที่อยู่ภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน (Lipman 1988: 192) นั่นคือ

- สร้างความมั่นใจว่า คุณมีความคุ้นเคยกับเรื่องนั้น ๆ ที่บรรจุเอาไว้ในเนื้อหาที่จะก่อให้เกิดแรงกระตุ้นพร้อมกับเสนอแบบฝึกหัดเข้าไปด้วยก่อนที่จะเริ่มลงมือทำงาน

- นักเรียนจะต้องเตรียมคำถามเอาไว้ให้เรียบร้อย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการ) เพื่อให้นำไปสู่การอภิปรายในห้องเรียนนี้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาให้นักเรียนมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น การใช้คำถามเชิงปรัชญาที่ดีจะช่วยให้เข้าใจลึกซึ้งในเนื้อหาได้

- กระตุ้นให้นักเรียนพูดคุยกับสมาชิกในชั้นเรียนมากกว่าที่จะยึดเอาครูเป็นต้นแบบหรือสิ่งที่ครูถ่ายทอดให้อย่างเดียว

การตอบคำถามจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการคิด อภิปรายกันมากขึ้นมากกว่าที่จะยึดเอาแนวโน้มนำที่ครูกำหนดให้เป็นหลัก กล่าวคือ คิดหาคำตอบเอาเอง โดยมีครูเป็นผู้ทำหน้าที่กระตุ้นให้คิดเท่านั้นเอง เช่น

- จัดบันทึกหัวข้อเอาไว้และเตรียมตัวให้พร้อม
- ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดบันทึก

คำถามของนักเรียนเอาไว้ เช่น การใช้เครื่องฉายสไลด์ ซอล์ด และไวท์บอร์ด แล้วให้นักเรียนเขียนคำถามลงบนอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ จากนั้นให้จับกลุ่มกันรวบรวมคำถามออกมา

- ใช้สื่อที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ บทความ หนังสือพิมพ์ ตัดตอนจากบทภาพยนตร์และเนื้อเรื่องในวรรณคดีให้เตรียมไว้ให้พร้อม

- เน้นเฉพาะเรื่อง หรือถ้อยคำที่สำคัญที่ใช้ อภิปรายกันมากขึ้น โดยการเขียนเรื่องดังกล่าวไว้บนกระดาน

- ในการจัดการห้องเรียนสำหรับห้องที่มีนักเรียนจำนวนมาก ให้แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ

ต่อไปนี้เป็นวิธีการอภิปรายโดยทั่วไป

วิธีการอภิปราย

1. ยกตัวอย่างอะไรก็ได้ที่ควรจะเป็นความจริง
2. ยกตัวอย่างบางตัวอย่างที่เกี่ยวกับการบังคับที่ดีกว่าการชักชวนโดยสุภาพ
3. บางครั้งสงครามก็มีความพยายามการเจรจาตกลงโดยสันติวิธี ในการชักชวนอย่างสุภาพ ซึ่งเป็นสถานการณ์ทางสงครามที่สอดคล้องเหมือนกันอย่างไร
4. เป็นเรื่องที่จำเป็นใหม่ที่ชักชวนใครบางคนทำบางสิ่ง แต่พวกเขาไม่ต้องการจะทำ ถ้าพวกเขาไม่ให้ความร่วมมือกับคุณ คุณจะทำอย่างไร

กิจกรรมนักเรียน

1. พยายามพูดชักชวนคู่สนทนา ทำหรือพูดบางสิ่งที่ไม่ต้องการทำ ถ้าพวกเขาทำ จงอธิบายเหตุผลให้แก่พวกเขาว่า คุณคิดว่า พวกเขาทำและฟังเหตุผลว่า ทำไมพวกเขาไม่ต้องการทำในสิ่งที่ดีใหม่ที่บังคับจิตใจคนอื่นทำด้วยคำพูดและการกระทำ

2. พยายามชักชวนคู่สนทนาทำหรือพูดบางสิ่ง โดยที่คุณไม่บังคับพวกเขาทำหรือพูด ที่จะให้พวกเขาทำหรือพูดบางสิ่ง โดยใช้วิธีการบังคับ ทั้งสองกิจกรรมนี้ได้กำหนดให้อภิปรายโดยละเอียดอย่างไร ด้วยสถานการณ์ทั้งหมดเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพในการชักชวน อีกวิธีการหนึ่งของการคิดสร้างสรรค์และร่วมกัน คือการเล่นนิทานให้นักเรียนพิจารณาถึงความดีและความชั่ว โดยการเล่านิยายพื้นบ้าน เช่น ชุนชางขุนแผน เป็นต้น

จุดประสงค์

1. พยายามเชื่อมโยงให้เด็กระบุตัวละครที่ดี และชั่วในนิยาย
2. สร้างความเข้าใจของการกระทำ ความดี และความชั่ว
3. พิจารณาการกระทำ ความเชื่อและคุณค่า ที่ทำให้ตัวละครที่ดีหรือชั่ว
4. ให้นักเรียนพยายามบอกชื่อตัวละครอย่างละ 3 ตัวละคร ที่คิดว่าดีและเลวและพิจารณาตัวเลือกของพวกเขา

คำถามหลัก

1. อะไรที่ทำให้เรารู้สึกว่าดี
2. อะไรที่ทำให้เรารู้สึกว่าเลว
3. อะไรคือตัวละครที่ดี
4. อะไรคือตัวละครที่เลว
5. อะไรที่ทำให้ตัวละครดี
6. อะไรที่ทำให้ตัวละครเลว
7. การกระทำใดที่ตัวละครแสดงว่าเป็นสิ่งที่ดี
8. การกระทำใดที่ตัวละครแสดงว่าเป็นสิ่งเลว
9. อะไรเป็นสาเหตุของการกระทำที่ดี
10. อะไรเป็นสาเหตุของการกระทำที่เลว

บทบาทวิธีการสอน

ปัญหาทางทฤษฎีจะเกิดขึ้นได้ เช่น ครูสอนวิธีการทำงานในชั้นเรียนในช่วงเดือนแรก ๆ เมื่อครูเริ่มพูดเรื่องที่จะเรียนแก่นักเรียน ควรรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน ควรปฏิบัติตามคำถามร่วมกัน เจาะลึกลงไปเอาเรื่องความสนใจเฉพาะบุคคล หมายถึงว่า นักเรียนและครูจะต้องร่วมกันอภิปราย โดยการสรุปคำถามว่า "คุณมีอะไรใหม่" เพื่อว่า "คุณสังเกตเห็นอย่างไร" "น่าสนใจขึ้นมาเมื่อไร" นักเรียนก็สนุกสนานที่เห็นครูกำลังมาร่วมงานด้วย และก็อภิปรายเป็นเรื่องที่จะเสนอต่อไป

ในชั้นแรก ครูควรจะทำงานคู่กับนักเรียน ครูสอนจนมีทีมงานสอนในห้องเดียวกัน ให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานในการสร้างคำถามในบางโอกาส การเตรียมพร้อมและเสียงที่ใช้ในห้องเรียนเป็นสิ่งสำคัญมากในช่วงแรก ๆ

ครูต้องเข้าใจและป้อนคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ในขณะที่อภิปราย จะมีการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนดังนี้

1. มีความพอใจและอภิปรายเข้มข้นมากขึ้น
2. มีผู้เข้าร่วมเพิ่มมากขึ้น
3. คำถามดีขึ้น
4. คำตอบยาว
5. สามารถจะนำไปใช้ในรายวิชาอื่นในหลักสูตรได้

การเปลี่ยนแปลงแบบยั่งยืน : การประสานงานและขอบเขตของงาน

Wilks (1995 : 106) ได้เสนอลักษณะสำคัญประการหนึ่งของข้อจำกัดของโรงเรียน คือสร้างคำถามเข้ากับหลักสูตรเป็นการให้ความร่วมมือกับผู้ประสานงานผ่านโครงการพัฒนาทางอาชีพ สามารถนำทางเข้าสู่การแนะนำเบื้องต้นและนำไปใช้ บทบาทควรจะสนับสนุนครูที่ใช้วิธีการตอบข้อซักถาม ครูผู้ที่บริหารการศึกษาที่มีความตั้งใจในการล้มเลิกเชิงปฏิบัติการจากการสังเกตในการสอนเป็นคณะแต่ละครั้ง ขบวนการและยุทธวิธีการสอนครั้งต่อไปจะได้อภิปรายกับกลยุทธ์ที่ดี คือการนำร่องทางการปฏิบัติไว้ก่อนซึ่งจุดประสงค์การอภิปรายกับเพื่อนร่วมงานและการจัดบันทึกการดำเนินการ โดยใช้แหล่งข้อมูลเดียวกันกับกลุ่มนักเรียนใหม่เป็นความคิดที่ดี ถ้าครูจะเยี่ยมห้องเรียนในโรงเรียนเพื่อสังเกต การสร้างกลุ่มสอบถามขอบเขตงาน ให้การแลกเปลี่ยนความคิดกับครูคนอื่น ๆ ครูมีความยินดีที่มีโอกาสพูดคุยกัน ปัญหาและข้อสงสัยร่วมกันในข้อมูลเบื้องต้น โดยร่วมกันคิดใช้เวลาคุ้มค่ากับการตัดสินใจ วิธีการที่จะทำในอนาคตของการ

ดำเนินการขั้น
ประกอบในช่วง

ขอบเขต

โดยเฉพาะอย่าง

ความคิดที่จะ

นักเรียนและผู้

จะส่งผลต่อ

นักเรียนและค

ทำงานอื่น ๆ

เปลี่ยนแปลง

ทำงาน 2-3 ก

ไปสู่ครูต่อครู

ของนโยบายของ

ที่มีประสิทธิภาพ

เริ่มจากสูงไปหา

เปลี่ยนแปลงอย

การนำเสนอวิธี

เหตุผลที่ดีและมี

ทางการเรียนการ

มีบูรณาการที่อยู่

การเรียน

เน้นทำงานเป็น

หน้าที่กันทำได้

การนำเสนอหน้า

สมมติฐาน ข้อ

สังเคราะห์ ส

(Project) การ

การพัฒนาสติปัญ

ดำเนินการขั้นแรก โดยได้คำอธิบายของครูคนอื่น ๆ ประกอบในช่วงนั้น

ขอบเขตของงานโดยทั่วไปแล้ว ขึ้นอยู่กับสถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนประถมศึกษา หมายความว่าความคิดที่จะเผยแพร่ไปสู่โรงเรียนต่อโรงเรียนผ่านครู นักเรียนและผู้ปกครอง ความสนใจและสิ่งที่เกี่ยวข้องจะส่งผลต่อเนื่องเป็นระยะ ความเห็นอกเห็นใจของนักเรียนและครูจะมีข้อซักถามเกิดขึ้นทันทีต่อคณะทำงานอื่น ๆ ที่เฝ้าสังเกตดูความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง นักเรียนก็มีความสุขสนุกสนานกับคณะทำงาน 2-3 กลุ่มที่อภิปรายกัน หลักสูตรนี้ได้เปลี่ยนไปสู่ครูต่อครูและหลังจากนั้นไม่นาน ก็เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของโรงเรียนที่มีรูปแบบดีขึ้น เป็นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ มีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าการเริ่มจากสูงไปหาล่าง (Top - Down) เพราะได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอที่เสนอแก่ครูและนักเรียน การนำเสนอวิธีการใหม่ให้เข้ากับหลักสูตร มักจะมีเหตุผลที่ดีและมีประโยชน์มากกว่าการนำเอาคำถามทางการเรียนการสอน จะประสบผลสำเร็จ เพราะว่ามีบูรณาการที่อยู่ในโครงการ

การเรียนรู้ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามต้องเน้นทำงานเป็นกลุ่ม เน้นความร่วมมือ แบ่งหัวข้อและหน้าที่กันทำได้มีการปรึกษาหารือกัน แล้วจะจบลงด้วยการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในรายงานนั้นต้องมีการตั้งสมมุติฐาน ข้อเสนอแนะ ถกปัญหา วิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปร่วมกัน เป็นรูปแบบโครงการ (Project) การพัฒนาการทางร่างกายต้องไปพร้อมกับ การพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ และสังคม รวมถึง

ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการทำงานร่วมกับคนอื่น ส่วนมากจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นพื้นฐาน โดยเน้นที่พัฒนาการทางสมอง เช่น การเล่นเกมต้องใช้สมองทั้งสองซีก คือซีกซ้ายเป็นความจำที่ได้รับรู้มาและซีกขวาเป็นจินตนาการที่สร้างสรรค์และก้าวไกลอยากให้เป็นอะไรก็ได้ตามที่ตนเองใฝ่ฝัน สำหรับเด็กไทยเราส่วนใหญ่มักขาดทักษะการแก้ปัญหาเพราะมีผู้คิดแทนหมดทุกอย่าง เช่น ไปโรงเรียนครูก็คิดให้ อยู่ที่บ้านพ่อแม่ก็คิดแทนเด็กจึงใช้สมองซีกซ้ายอย่างเดียว คือการใช้ความจำ ไม่มีการใช้สมองซีกขวา เป็นซีกที่สร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ ผู้สอนต้องสร้างความพร้อม คือการมีสมมติที่ดีจับประเด็นสำคัญได้ ปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างถูกต้อง สามารถคิดวิเคราะห์หมีเหตุผล ตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ มีความมั่นใจในตัวเอง อดทนมุ่งมั่น สามารถพูดจาสื่อสารกับคนอื่นได้ชัดเจน คล่องแคล่ว สิ่งสำคัญต้องมีอารมณ์ดี รู้จักผ่อนคลาย และเผชิญกับความกดดันได้ดี ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์แปลกใหม่กับคนที่ไม่คุ้นเคย สิ่งเหล่านี้ต้องได้รับการฝึกฝนเป็นขั้นตอน การพัฒนาทักษะและการคิดในขณะที่มีการแสดงความคิดเห็นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่างก็มีส่วนร่วมทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ความสามารถในการได้พัฒนาการตามขั้นตอนต่าง ๆ แม้ว่าจะมีปัญหาในช่วงแรก ๆ ผู้เรียนมักจะคิดเฉพาะในส่วนที่เป็นรูปธรรม วัตถุที่สัมผัสได้มากกว่าที่จะคิดสิ่งที่เป็นนามธรรม การคิดได้พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับจนกระทั่งถึงขั้นการวิเคราะห์ให้เหตุผลและประเมินผลความคิดเห็นได้ □

บรรณานุกรม

- Cherednichenko, B.F. and Wilks. (1992). **Observed changes teaching thinking skills following training in the community of inquiry approach.** Faculty of Education, University of Melbourne, Australia.
- Lipman, M. (1988). **Philosophy Goes to School.** Philadelphia, U.S.A. : Temple University Press.
- Piaget, J. (1964). **The Child's Conception of the World.** New York : Routledge and Kegan.
- Reed, R.F. (1992). **When We Talk We Learn.** Wisconsin : Analytic Teaching Press.
- School Board. (2000). **Co-Operative Learning and Learner Centred Education.** Journal of Kids & School. 1(8).
- Wilks, S.E. (1994). **Encouraging pupil participation : Establishing a community of inquiry.** Critical and Creative Thinking. 1(4).
- _____. (1995). **Critical & Creative Thinking: Strategies Classroom Inquiry.** Australia : Eleanor Curtain Publishing.

บทคัดย่อ

กา
ความรวมมี
เช่นที่เห็นเป็น
พลเมืองถูก
ดำเนินการแ
ให้เป็นของ
ของตนเพราะ
มีอาชีพ มี
การปฏิบัติ
เหล่าคนจาก
ในงานวิชาชีพ
ส่วนตนเป็นส
จำเป็นต้องเป็น
กาลเทศะ บุ
สิ่งเราควรสังว
สามารถทำได้
เป็นคนเก่ง (IC

Abstract

How
both Thai so
circumstance
to the NGO.
The duties of

* อาจารย์ประจำ